
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 192, november. december 2024

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

*Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>*

Alle Schriftgedeelten zijn uit de Herziene Statenvertaling (HSV), tenzij anders vermeld.

De Zeven Feesten van de HEERE

De profetische kalender van Israël

“De HEERE sprak tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg tegen hen: De feestdagen van de HEERE, die u moet uitroepen, zijn heilige samenkomsten. Dit zijn Mijn feestdagen: Zes dagen mag er werk verricht worden, maar op de zevende dag is het sabbat, een dag van volledige rust, een heilige samenkomst. Geen enkel werk mag u doen. Het is in al uw woongebieden een sabbat voor de HEERE. Dit zijn de feestdagen van de HEERE, de heilige samenkomsten, die u op hun vastgestelde tijd moet uitroepen” (Lev. 23:1-4).

In deze tijd, in 2024, waarin Israël en Jeruzalem zo heftig onder vuur liggen, is het van groot belang om te zien wat Gods standvastige koers is met dit volk en haar land. Ds. Henk Poot schreef eens:

“De actualiteit van onze dagen lijkt bepaald te worden door wat de supermachten beramen. De Vergadering van de Verenigde Naties in New York lijkt het centrum te zijn van de wereld. Geloof wordt een persoonlijk aangelegenheid, voor de binnenkamer, En Israël en Jeruzalem zijn beladen en omstreden onderwerpen. Maar achter deze actualiteit gaat een geweldige macht en heerschappij schuil, die elk ogenblik de aarde kan doorbreken en de wereld totaal zal veranderen. De gemeente van Jezus Christus leeft bij deze werkelijkheid.”

De toekomst van Israël is een voortdurend onderwerp in de Bijbel en het toekomstperspectief in tijden van de nood van Israël. Een van die hoofdstukken die deze toekomst verzekert, is Leviticus 23, de zeven Joodse feesten, de feestdagen van de HEERE.

Hoewel het hoofdstuk vanuit verschillende invalshoeken kan worden bekeken, staat de eschatologische / profetische betekenis voorop. **Leviticus 23 omvat dan de profetische kalender van Israël.** En die eschatologische kalender hebben we nodig om Gods plannen en doelstellingen met Israël te zien.

De zeven Joodse feesten zijn een onderdeel van de wet van Mozes. De Bijbel noemt ze de “feesttijden van de HEERE” (Lev. 23:1). Het feest omvat een *wekelijkse* feesttijd, de **sjabbat** (23:1). Vanaf Leviticus 23:5 lezen we verder over de **zeven feesten** die worden verdeeld over het voorjaar en najaar. De sjabbat was een wekelijkse rustdag die het volk moest herinneren aan de rust van God na de schepping. Maar in diepste zin vat de sjabbat samen hoe de uiteindelijke en blijvende Sabbatsrust voor Israël verwezenlijkt zal worden. Een tweede motief voor de Sabbat is de bevrijding uit de slavernij uit Egypte. Na 430 jaar dag en nacht werken ... eindelijk een verplichte rustdag (Deut. 5:15).

In het huidige Israël zijn er ook feesten die met het moderne Israël te maken hebben, zoals de *Holocaust Herdenkingsdag*, de *Dag van Herinnering* en *Onafhankelijkheidsdag*. Er zijn ook Half-Feesten, zoals *Chanoeka* en *Poerim*, waarin men zich niet van werk hoeft te onthouden. Daar houden we ons niet mee bezig in deze studie. We zullen alleen kijken naar de zeven Bijbelse feesten in Leviticus 23 en hun betekenis. Leviticus 23 is *allereerst de profetische kalender van Israël*. Naast de profetische invalshoek kan het hoofdstuk ook soteriologisch, historisch en agrarisch worden gezien. We zullen de profetische benadering voorop stellen. **De feesten zijn voor het huis van Mozes en niet voor het huis van Christus**, waarin Christus Zelf de wet van dat huis is, maar waar de zeven feesten ons geestelijk toch veel te leren hebben. Hebreëën 3 spreekt over **het huis van Mozes en het huis van Christus** (Hebr. 3:1-6). Het huis van Christus is hoger dan het huis van Mozes. Beide huizen hadden hun specifieke wetten, verbonden en priesterschap.

Het huis van Mozes, onder de wet van Mozes, kende het Levitische priesterschap, dat naar de ordening van Aaron was,. Dat priesterschap was tijdelijk en onvolmaakt (Hebr. 7:11).

Het huis van Christus kent de wet van Christus: “*hun, die zonder wet zijn, ben ik geworden als zonder wet (hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus, om hen, die zonder wet zijn, te winnen*” (1 Kor. 9:2 NBG vert.).

Het boek Hebreëën toont in alles aan dat in het huis van Christus er een “*BETER verbond*” is (Hebr. 7:22; 8:6). Het is een BETER en blijvend bezit (Hebr. 10:34). Er is ook een BETER offer van toepassing (Hebr. 11:4), en er wacht ons een BETER vaderland (Hebr. 11:6).

Hebreëën 7:11 laat zien dat in het huis van Christus ook een BETER priesterschap van kracht is en dat de wet van Zijn huis nu de wet is die in onze hart is geschreven.

Het Oude Verbond dat God met Israël sloot, was een *tijdelijk* verbond. Het bloed van dieren was niet in staat zonden te vergeven, alleen te bedekken. God had altijd een Nieuw Verbond op het oog, een verbond dat hij in de toekomst met Israël zal sluiten (Jer. 31:31-34; vgl. Hebr. 8:13). Dit betekent dat het priesterschap dat bij dat Oude Verbond behoort, zal verdwijnen. Een christen bevindt zich daarom in het huis van Christus en niet in het huis van Mozes.

De zeven feesten zijn:

Lentefeesten (voorjaar)		
1. Pascha (Pasen) (Lev. 23:5)	Pesach	Nationale bekering van Israël
2. Ongezuurde (ongegiste) broden (Lev. 23:6)	Matsot	Besef en wegdoen van de zonde
3. Eerstelingen van de oogst (Lev. 23:10).	Jom HaBikkoeriem	Opstanding van de Oudtestamentische gelovigen
4. Wekenfeest (Pinksteren) (Lev. 23:16-21)	Sjavoe'ot	Uitstorting van de Heilige Geest
Najaarsfeesten		
5. Dag van (herinnering door) (sjofar)geklank (Lev. 23:24;Num. 29:1)	Rosj HaSjana	Terugkeer van de Joden naar het land
6. Verzoendag (Lev. 23:26-32).	Jom Kippoer	Verzoening en reiniging van het volk
7. Loofhuttenfeest (Lev. 23:33-36)	Soekot	Messiaanse tijdperk

De zeven feesten kunnen we verdelen in voorjaarsfeesten en najaarsfeesten. De zomer was niet geschikt voor feesten, want dat was agrarisch een warme en drukke tijd waarin de oogst moest rijpen. Wat de seizoenen betreft en de tijdstippen van de feesten in Israël, is het goed om naar de Joodse kalender te kijken die van onze westerse kalender verschilt.

Laten we ditzelfde overzicht nu eens bekijken in vergelijking met Ezechiël 37 en Handelingen 2:38. Dan zien we ook het patroon van de reis van Israël uit Egypte naar het beloofde land.

*Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt. En toen zij dit hoorden, werden zij diep in het hart geraakt en zeiden tegen Petrus en de andere apostelen: Wat moeten wij doen, mannenbroeders? **En Petrus zei tegen hen: Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden; en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen [vers 38].** Want voor u is de **belofte** en voor uw kinderen en voor allen die veraf zijn, zovelen als de Heere, onze God, ertoe roepen zal. En met veel meer andere woorden legde hij getuigenis af en spoorde hij hen aan met de woorden: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht!" (Hand. 2:36-40).*

Lentefeesten (voorjaar)		
Leviticus 23	Ezechiël 37:1-14	Hand 2:36-40
1. Pascha (Pasen) (Lev. 23:5)	"Dorre beenderen"	"Bekeer u"
2. Ongezuurde (ongegiste) broden (Lev. 23:6)	"Dorre beenderen"	"Bekeer u"
3. Eerstelingen van de oogst (Lev. 23:10).	"Blaast in de doden"	"Gedoopt worden"
4. Wekenfeest (Pinksteren) (Lev. 23:16-21)	"Ik zal U mijn Geest geven"	"Gave van de Heilige Geest"
Najaarsfeesten		
5. Dag van (herinnering door) (sjofar)geklank (Lev. 23:24; Num. 29:1)	"Brengen in het land"	"Naar beloofde land"
6. Verzoendag (Lev. 23:26-32).	"O mijn volk"	"Vergeving van de zonden"
7. Loofhuttenfeest (Lev. 23:33-36)	"Wonen in het land"	Uitwerking "belofte"

De Joodse kalender

De dagen waarop zeven feesten in een jaar worden gevierd, verschillen per jaar omdat de Joodse kalender is gebaseerd op een maankalender en niet, zoals bij ons, op de Gregoriaanse zonnekalender. Iedere Joodse maand begint en eindigt met een nieuwe maan en een Joodse dag duurt van zonsondergang tot zonsondergang. Daarom begint *sjabbat* op vrijdagavond, na het verdwijnen van het daglicht, en eindigt de sjabbat wanneer er de volgende dag 'drie sterren aan de hemel staan.' Hetzelfde geldt voor alle andere Joodse feest- en gedenkdagen.

Het Joodse jaar en maanden

In de westerse jaartelling is de lengte van een jaar de tijd die de aarde nodig heeft om haar baan rond de zon te voltooien. Het Joodse jaar gaat uit van de tijd die de maan nodig heeft om rond de aarde te draaien en weer op dezelfde plek uit te komen. Het zonnejaar komt uit op 365 dagen met een schrikkeljaar elke vier jaar. Het Joodse jaar is een stukje korter, namelijk 354 dagen. Het verschil van 11 dagen wordt gecompenseerd door 7 keer in de 19 jaar een 13^e maand toe te voegen. Deze valt na de maand *adar* en heet *adar sjeni* (adar de tweede). De dagen in het jaar van de Joodse kalender verschuiven daarom ieder jaar ten opzichte van onze westerse kalender en kan tot een maand verschillen.

De Joodse maanden zijn:

nisan - valt in maart/april

iar - valt in april/mei

sivan - valt in mei/juni

tammoez - valt in juni/juli

av - valt in juli/augustus

elloel - valt in augustus/september

tisjri - valt in september/oktober

chesjvan - valt in oktober/november

kislev - valt in november/december

tevet - valt in december/januari

sjevat - valt in januari/februari

adar - valt in februari/maart

adar sjeni (2) (in schrikkeljaren) - valt in maart/april

God had geboden dat Nisan de eerste maand van het jaar moest zijn (Ex. 12:1-2). Dit had betrekking op de uittocht uit Egypte door de Israëlieten die in de lente plaatsvond.

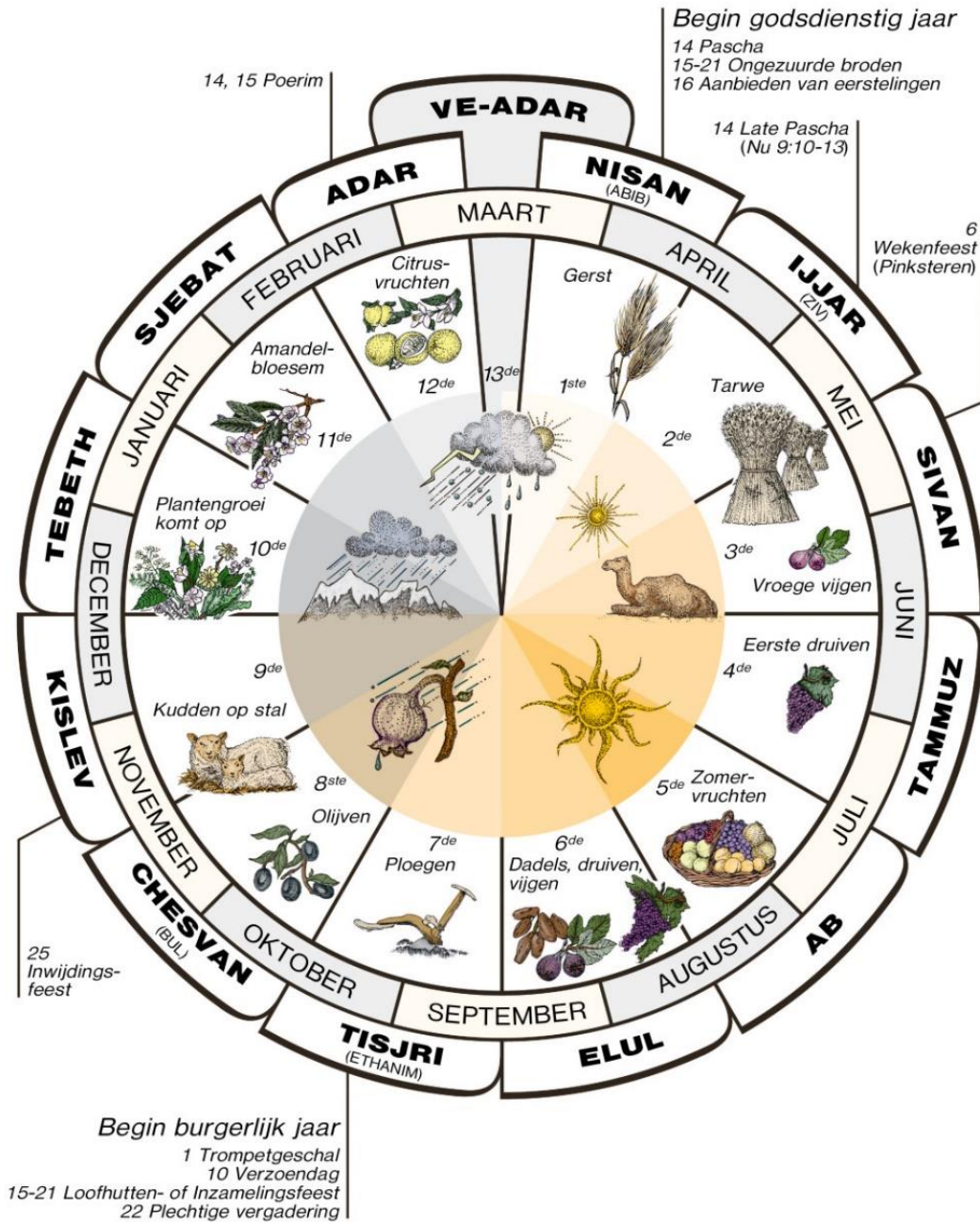
In sommige teksten van het Oude Testament worden de namen van de maanden van de Oud-Israëlitische kalender gebruikt. We komen de volgende namen tegen: 1) **abib** maart/april (Ex. 13:4), 2) **ziv** april/mei (1 Kon. 6:1,37), 3) **ethanim** sept./okt. (1 Kon. 8:2), 4) **bul** okt./nov. (1 Kon. 6:38).

Verderop zien we nog een cirkeldiagram om het geheel nog aanschouwelijker te maken. We zien daar dat er een verschil is tussen het godsdienstige jaar en het burgerlijke jaar. In de Bijbel begint het jaar op de 14^e van de eerste maand, de maand *nisan* (Lev. 23:5). Daarna volgen 7 dagen van de ongezuurde broden.

Tegenwoordig is de eerste dag van *tisjri* het nieuwe jaar, *Rosh Hasjana*. Het is niet met zekerheid te zeggen wanneer dit is ontstaan. Wel weten we dat het ontstaan is door de mondelinge leer van de Thora, de Misjna. Mogelijk is het ontstaan na de dood van Alexander de Grote en het ontstaan van het Seleucidische rijk.

Begin van de Joodse jaartelling

Het jaar 2024 is in de Joodse jaartelling het jaar 5784. De Joodse jaartelling begint via het terugrekenen van alle en de Tora genoemde jaren, maanden en dagen, bij de schepping door God van de mens. Huidige berekeningen beweren dat de datum dichterbij de 6000 jaar licht of een paar jaar meer. De profetische vervulling van Leviticus 23 kan daarom dichterbij liggen dan velen denken.

Bij de vervulling van de zeven Joodse feesten, “de zeven feesttijden van de Here” als **de profetische kalender van Israël**, zijn de volgende zaken van belang:

- De feesten zijn joods, niet geboden aan christenen die in het huis van Christus zijn.
- Ze werden gegeven aan Israël *alleen* door Mozes, *aan* het huis van Mozes.
- Christenen zijn *niet* in het huis van Mozes, maar in het huis van Christus.
- De volgorde van de feesten is van belang.
- Alle zeven feesten zijn voor Israël nog onvervuld.
- Het Loofhuttenfeest zal worden vervuld tijdens het Messiaanse tijdperk.

Na de tweede komst van Christus zal er een periode van **75 dagen** zijn om in Israël en de volkeren gereed te maken voor het Messiaanse koninkrijk. Al de Joodse feesten zullen dan in die periode profetisch worden vervuld, behalve het Loofhuttenfeest dat op het Messiaanse tijdperk betrekking heeft en jaarlijks zal worden gevierd.

Hoe komen we echter aan die 75 dagen?

Het antwoord heeft te maken met de “*tijd van benauwdheid voor Jacob*” (Jer. 30:7; Dan. 9:24-27; Openb. 6-18), en een aantal specifieke dagen die Daniël vermeldt.

1) De getallen 1260 en 2520

De laatste jaarweek van Daniël (Dan. 9:24-27), omvat een periode van 7 lunaire jaren van 360 dagen, dat is $7 \times 360 = 2520$ dagen. Deze periode wordt verdeeld in twee perioden van $3\frac{1}{2}$ jaar, twee perioden van 1260 dagen, samen 2520 dagen. Over deze tweede periode van 1260 dagen, de Grote Verdrukking, lezen we:

“*En Ik zal mijn twee getuigen lastgeven om, met een zak bekleed, te profeteren, twaaalfhonderd zestig dagen lang*” (Openb. 11:3)

“*En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats heeft, door God bereid, opdat zij daar twaaalfhonderd zestig dagen onderhouden zou worden*” (Openb. 12:6).

1260 dagen is $3\frac{1}{2}$ jaar of 42 maanden (Openb. 13:5). Eén zo'n jaar wordt in Daniël ook een 'tijd' genoemd. $3\frac{1}{2}$ is dan een tijd (één jaar) en tijden (twee jaar) en een halve tijd (half jaar):

“*Hij [de antichrist] zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en de heiligen van de Allerhoogste te gronde richten; hij zal er op uit zijn tijden en wet te veranderen, en zij zullen in zijn macht gegeven worden voor een tijd en tijden en een halve tijd*” (Dan. 7:25; vgl. Dan. 12:7; Openb. 12:7b).

2) De getallen 1290 en 1335

In Daniël 12:11-12 komen we echter nog twee getallen tegen: 1290 en 1335:

“*En van de tijd af dat het dagelijks offer wordt gestaakt en een gruwel wordt opgericht, die verwoesting brengt, zijn het **1290 dagen**; welzalig hij die blijft verwachten en **1335 dagen** bereikt.*”

3) Het getal 2300

En om het nog een beetje moeilijker te maken zien we in Daniël 8:14 nog een vijfde getal, **2300**: “*En hij zei tot mij: **2300** avonden en morgens; dan zal het heiligdom in rechten hersteld worden*” (Dan. 8:14).

We zetten de getallen nu bij elkaar: **1260, 1290, 1335 en 2520 en 2300**. (Een klassiek commentaar dat het verband tussen deze getallen legt, is het boek *The Thousand Years in Both*

Testaments van Nathaniel West) Het is tegenwoordig uitgegeven onder de titel *The Millennial Reign of Christ*).

We gaan de getallen nu in een schema zetten om een en ander toe te lichten.

Eerste helft van de 70 ^e jaarweek van Daniël		De Grote Verdrukking	Tweede komst, Israël verzoend, herstel heiligdom en volkeren geïnstrueerd		Totaal
"tijd van benauwdheid voor Jacob" (Openb. 6-18)			(Dan. 12:11,12)		
7 zegels, 6 bazuinen		7 ^e bazuin, 7 schalen	1260 dagen		
1260 dagen (42 maanden)		1260 dagen (42 maanden)	←Tweede komst		2520 dagen
		1260 dagen	30 dagen	←heiligdom in rechten hersteld	1290 dagen
		1260 dagen ←slachtoffer en spijsoffer houdt op (Dan. 9:27; 12:11)	30 dagen Israël	45 dagen Volkeren inauguratie gezegende 1000 jaar→	1335 dagen
(250) (voorbereiding)	1010	1260 dagen	30 dagen		2300 dagen (Dan. 8:14)

Toelichting op het schema:

- De "tijd van benauwdheid voor Jacob" bestaat uit de 70^e jaarweek van Daniël en omvat 2520 dagen (42 maanden).
- Na de 1260 dagen van de Grote Verdrukking en de wederkomst volgt een extra maand van 30 dagen en dan nog een periode van anderhalve maand, van 45 dagen, en komen we op 1260+30+45=1335 dagen.
- Het getal 1290 heeft een duidelijke verwijzing naar staken van het dagelijkse offer tot de rechten weer zijn hersteld.
- In de 30 dagen is Gods handelen gericht op Israël, terwijl in de 45 dagen God zich richt op de volkeren en de inrichting van het koninkrijk. Dan zijn alle voorbereidingen getroffen voor de start van het Messiaanse tijdperk.
- Het is zeker dat na de verwoesting van de antichrist en zijn rijk er veel geregeld moet worden om Gods ordening voor Israël en om over de wereld te regeren.
- Dit is tijd dat God door vervulling van de Joodse feesten Zich met Israël verzoend en de tempel herbouwd zal worden door de Here Zelf.
- De 1010 dagen omvat de periode dat de herstelde offerdienst functioneert in de eerste helft van de zeventigste jaarweek van Daniël.
- 250 dagen na het begin van de zeventigste jaarweek, wordt de tempdienst weer ingesteld.
- De periode van 1290 dagen omvat dan de tijd dat de offerdienst niet in rechten functioneert.

- De 75 dagen omvatten de verzoening van Israël, het herstel van het heiligdom en het oordeel over de volkeren (Matt. 25:31-46) en een “inburgeringscursus” ontvangen voor het koninkrijk.
- Uit het voorgaande kunnen we zien dat bovenstaand schema van groot belang is om te zien dat de eerste zes feesten in een periode van 75 dagen profetisch vervuld zullen worden met de nadruk op de eerste 30 dagen.
- De context van het getal 2300 vraagt om speciale aandacht. Daartoe moeten we de context van Daniël 8:14 lezen:

*“Ik zag de ram stoten naar het westen, naar het noorden en naar het zuiden, en geen enkel dier kon tegen hem standhouden; er was niemand die redden kon uit zijn macht, en hij deed naar zijn welgevallen en maakte zich groot. Maar terwijl ik nauwkeurig acht gaf, zie, daar kwam **een geitenbok [Griekse rijk]** van uit het westen over de gehele aarde zonder de aarde aan te raken; en de bok had een opvallende horen tussen zijn ogen. En hij kwam tot de ram met de **twee horens [Medo-Perzische rijk]**, die ik voor de stroom had zien staan, en rende op hem toe in zijn grimmige kracht; ik zag, dat hij tot vlak bij de ram kwam; verbitterd stiet hij de ram, brak zijn beide horens, en er was geen kracht in de ram om tegen hem stand te houden; hij wierp hem ter aarde en vertrad hem, en er was niemand die de ram uit zijn macht redde. De **geitenbok [Griekse rijk]** nu maakte zich bovenmate groot, maar toen hij machtig werd, brak de grote horen af, en vier opvallende horens rezen in diens plaats op, naar de vier windstreken des hemels. En uit een daarvan kwam weer een horen voort, die klein begon, maar die zeer groot werd tegen het zuiden, tegen het oosten en tegen het Sieraad, ja, **zijn grootheid [antichrist]** reikte tot aan het heer des hemels, en hij deed er van het heer, namelijk van de sterren, ter aarde vallen, en vertrapte ze. Zelfs tegen de vorst van het heer maakte **hij [antichrist]** zich groot, en Hem werd het dagelijks offer ontnomen en zijn heilige woning werd neergeworpen” En een eredienst werd in overtreding ingesteld tegenover het dagelijks offer; en hij wierp de waarheid ter aarde, en wat hij ook deed, gelukte hem. Toen hoorde ik een heilige spreken, en een andere heilige zeide tot degene die gesproken had: Hoelang zal dit gezicht gelden; het dagelijks offer en de ontzettende overtreding, het prijsgeven van het heiligdom en het vertrappen van het heer? En hij zeide tot mij: **2300 avonden en morgens; dan zal het heiligdom in rechten hersteld worden**” (Dan. 8:3-14 NBG vert.).*
- **De context van Daniel 8:3-14 is het rijk van de antichrist**, die voortkomt uit het Griekse Rijk. De heerschappij van de antichrist omvat de 2520 dagen verbonden zijn met **de 2300 dagen. moeten daarom binnen die periode vallen.** We moeten echter de 30 dagen na de wederkomst van Christus onderdeel laten zijn van de 2300 dagen, want dan zijn de rechten van de tempel pas hersteld. Dit betekent dat er 1010 dagen zijn in de eerste helft van de zeventigste jaarweek van Daniël, plus de 1260 van de Grote Verdrukking, plus de 30 dagen die samen de 2300 dagen omvatten (1010+1260+30 = 2300).
- Het getal 2300 kan daarom niet betrekking hebben op de huidige tijd, waarin Gods handelen is om een volk voor zijn naam te vergaderen, de gemeente van Jezus Christus (Hand. 15:14).

Met dit alles in het achterhoofd gaan we nu naar de verdere details van de Joodse feesten:

De zeven feesten nader bekeken

Voorjaar:

1. Het Pascha (Lev. 23:5) – de nationale bekering van Israël

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Nationale bekering van Israël	Verlossing uit Egypte <u>viering</u> : 14 ^e van de maand <i>nisan</i> Lezen: Exodus 12:6-7	Verlossing door Christus, het geslachte Lam en het bloed dat vloeide (Matt. 26:17-27)

Het eerste feest, het Pascha, heeft te maken met de nationale bekering van het volk Israël, wanneer het volk zal zien op Hem die zij hebben doorstoken. Pesach is zo belangrijk, omdat al de zeven feesten zijn gegrond op het Paaslam, op dood en vergoten bloed. Het Lam is geslacht, Israël heeft het Lam geslacht, maar het bloed moet nog op de deurposten worden gestreken en worden toegepast door het volk Israël als geheel.

“In de eerste maand, op de veertiende dag van de maand, tegen het vallen van de avond, is het Pascha voor de HEERE” (Lev. 23:5).

*“Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; **zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben**, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene” (Zach. 12:10).*

- Vergelijk dit hoe Jozef zich bekend maakte aan zijn broers. Asnath (Gen, 41:45), de vrouw van Mozes en een type van de Gemeente van Christus, was daarbij niet aanwezig.
- Het Lam is geslacht, Israël heeft het Lam geslacht, maar het bloed moet nog op de deurposten worden gestreken en het toegepast. Opnieuw zien we dit in de type.
- De wederkomst van Christus zal verbijsterend zijn voor Israël, zoals dat ook was voor Jozefs broers.

“Dus moet ook het ganse huis Israëls zeker weten, dat God Hem en tot Here en tot Christus gemaakt heeft, deze Jezus, die gij gekruisigd hebt” (Hand. 2:36).

Israël was in Egypte toen het bloed werd toegepast. Zo zal Israël ook temidden van de volken zijn wanneer zij tot nationale bekering komt (Lukas 21:20-24). Dit zal plaatsvinden wanneer Israël verstrooid is onder de volken door de antichrist.

2. Het feest van de ongezuurde broden (Lev. 23:6) – wegdoen van de zonden

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Wegdoen van de zonde uit het huis van Israël	Reiniging van zonden in Egypte <u>viering</u> : 15 ^e van de maand <i>nisan</i> (7 dagen) Lezen: Exodus 12:4-19	Reiniging door Christus

“En op de vijftiende dag van die maand is het Feest van de ongezuurde broden voor de HEERE. Zeven dagen lang moet u dan ongezuurde broden eten” (Lev. 23:6).

Dit feest volgt direct op Pesach. Bekering en reiniging – het wegdoen van de zonde – horen bij elkaar:

“Op die dag zal er een bron geopend worden voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem tegen de **zonde** en tegen de **onreinheid**” (Zach. 13:1).

“Wie een dode, welk dood lichaam van een mens ook, aanraakt, die is zeven dagen onrein” (Num. 19:11; vgl. Hosea 6:1-2).

Israël komt dan tot het besef van haar zonden (hoererij, afgoderij, ongeloof, aanraking dood lichaam van haar Messias, etc.). Dit gebeurt in aanloop naar de zesde feestdag, de Grote Verzoendag, wanneer geheel Israël vanuit heel de wereld in het land zal zijn teruggekeerd.

Dit feest heeft te maken met het wegdoen van de zonde na het Pascha. Israël is schuldig aan het kruisigen van haar Messias. Wanneer Christus terugkeert, zal die zonde uit het huis worden weggedaan. Dit zal gebeuren in de periode van 75 dagen om Israël voor God te stellen als een volk dat dan een getuigenis voor heel de wereld zal zijn.

Paulus laat de geestelijke betekenis zien van het feest van de ongezuurde broden. Gist in je leven laat dingen tot bloei komen die niet goed zijn. Het laat zonden in jou gisten die je leven bederven:

“Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een klein beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt? **Verwijder dan het oude zuurdeeg, opdat u een nieuw deeg zult zijn. U bent immers ongezuurd, want ook ons Paaslam is voor ons geslacht: Christus. Laten wij dus feestvieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid, maar met ongezuurde broden van oprechtheid en waarheid**” (1 Kor. 5-6-8).

Dit zal straks ook voor Israël van toepassing zijn op nationale basis.

3. Het feest van de eerstelingen (Lev. 23:10) – Opstanding van de Oudtestamentische heiligen

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Opstanding van de Oudtestamentische Joden	Danken bij begin van de oogst Lezen: Leviticus 23:10	Opstanding van Christus, de Eersteling

“Spreek tot de Israëlieten, en zeg tegen hen: Wanneer u in het land komt dat Ik u geven zal, en u de oogst ervan binnenhaalt, dan moet u de eerste schoof van uw oogst naar de priester brengen” (Lev. 23:10).

Dit feest heeft met de opstanding te maken. Christus, de Eersteling, stond op uit de doden. Met Hem stonden **velen heiligen van het Oude Testament op** (Matt. 27:51-53). De grote oogst moet echter nog volgen.

Er is een “*leer van ... opstanding van de doden ...*” (Hebr. 6:2). Hierbij bestaan er verschillende groepen die “*in hun eigen orde*” zullen opstaan (1 Kor. 15:23). Christenen zullen opstaan bij de opname van de gemeente (1 Thess. 4:16,17), voor het aanbreken van de zeventigste jaarweek van Daniël. Zij hebben een hemelse roeping. Gelovige Joden uit het Oude Testament zullen opstaan bij de tweede komst van Christus als profetische vervulling van het feest van de eerstelingen. Samen met de gelovige Joden die nog in leven zijn, hebben zij een aardse roeping.

Bij de tweede komst van Jezus op aarde zal Jezus vergezeld worden door vele engelen en met Mozes en Elia die in de Grote Verdrukking werden gedood. Daarna zal Christus Zich wenden tot de volkeren en zal ook daar een opstanding plaatsvinden van de gelovigen die stierven gedurende de zeventigste jaarweek van Daniël (Openb. 20:4-6). Mogelijk zal Mozes zich bezighouden met de politiek van het Messiaanse koninkrijk en Elia in het bijzonder met Israël.

Bij de eerste komst van Christus stonden vele heiligen van het Oude Testament op. Dit lijken de niet-Joden te zijn die deelkrijgen aan een hemelse roeping:

*En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot beneden; de aarde beefde en de rotsen scheurden; ook werden **de graven geopend en veel lichamen van heiligen die ontslapen waren, werden opgewekt**; en na Zijn opwekking gingen zij uit de graven, kwamen **in de heilige stad** en zijn aan velen verschenen” (Matt. 27:51-53).*

Alle ongelovigen zullen opstaan na het millennium en voor de grote witte troon worden geoordeeld (Openb. 20:11).

Dit zijn, in het kort, de verschillende opstandingen van de verschillende groepen. Daniël 12:1-2 lijkt daarom betrekking te hebben op het feest van de eerstelingen, want dat contextueel over het Joodse volk.

Zomer:**4. Pinksteren (feest der weken) (Lev. 23:16-21) – Nationale doop**

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Nationale doop van Israël	Oogst van de eerstelingen <u>viering</u> : 7 dagen vanaf de 15 ^e van de maand <i>nisan</i> Lezen: Lev. 23:16-21; Ezech. 37	Uitstorting van de Heilige Geest

“Tot de dag na de zevende sabbat moet u **vijftig dagen tellen**. Dan moet u de HEERE een nieuw graanoffer aanbieden. Uit uw woongebieden moet u twee broden meebrengen, bestemd voor een beweegoffer ... De priester moet ze met **het brood van de eerstelingen** als beweegoffer voor het aangezicht van de HEERE bewegen, met de twee lammeren ...” (Lev. 23:16-21).

Dit feest verwijst naar de profetie van Joël en zou geheel zijn vervuld als Israël zich had bekeerd op de Pinksterdag (Hand. 2:38). Het verwijst naar de uitstorting van Gods Geest op Israël. De Heilige Geest werd uitgestort tijdens het Wekenfeest. Het Wekenfeest was de bezegeling van het verbond met het volk Israël, dat 50 dagen eerder was ingezet met de Uittocht. Op dezelfde manier kan het Pinksterfeest worden beschouwd als basis van het Nieuwe Verbond door de dood en opstanding van Jezus Christus 50 dagen eerder. Wanneer Israël zich had bekeerd, was Handelingen 2:38 van kracht geworden. Israël blijft echter Gods volk en moet de volledige vervulling nog komen. De bekering zal direct plaatsvinden na de opstanding van de Oudtestamentische heiligen (Joël 27:27-32). De nationale bekering wordt gevolgd door de nationale doop.

“Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt. En toen zij dit hoorden, werden zij diep in het hart geraakt en zeiden tegen Petrus en de andere apostelen: Wat moeten wij doen, mannenbroeders? **En Petrus zei tegen hen: Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden; en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen (vers 38)**. Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen die veraf zijn, zovelen als de Heere, onze God, ertoe roepen zal. En met veel meer andere woorden legde hij getuigenis af en spoorde hij hen aan met de woorden: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht!” (Hand. 2:36-40).

Najaar:**5. Het feest van de bazuinen (Lev. 23:24) – terugkeer naar het land**

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Terugkeer van de Oudtestamentische gelovigen en Joden naar het land	Danken bij begin van de oogst <u>viering</u> : 7 dagen vanaf de 15 ^e van de maand <i>nisan</i> Lezen: Lev. 23:24	Opname van de gemeente

“Spreek tot de Israëlieten en zeg: In de zevende maand, op de eerste dag van de maand, moet u een rustdag houden, een gedenkdag aangekondigd door bazuingeschal, een heilige samenkomst” (Lev. 23:24).

Dit feest verwijst naar de algehele terugkeer van Israël in het land. Nogmaals, Israël is Israël, ook al hebben ze in ongeloof het bloed van Golgotha nog niet aanvaard. Het onderscheid tussen Israël en de Gemeente van Jezus Christus moet ons voor ogen blijven. Er is een bazuin voor de Gemeente van Jezus Christus bij de opname. Er is echter een andere bazuin voor Israël om bij de komst van Jezus terug te keren na het land na de Grote Verdrukking (Matt. 24:29-31; 1 Thess. 4:16-18). Deze terugkeer omvat de levende Joden en de opgestane Oudtestamentische heiligen (vgl. Ex. 12:40; 13:19). Samen zullen zij *“het Gehele huis van Israël”* omvatten (Ez. 37:11-14).

We moeten niet de bazuin in 1 Thessalonicenzen 4:16 verwarren met de bazuin in Openbaring 11:15. De verschillende bedelingen hebben verschillende laatste (uiterste) bazuinen. Het Griekse woord *eschatos* kan ook “uiterste” betekenen, zoals in Handelingen 1:8: *“... tot het uiterste der aarde.”* De “laatste” bazuin voor de gemeente is niet de laatste in een reeks, maar de “uiterste”, de afsluitende bazuin die een periode afsluit.

Binnen de context van de zeventigste jaarweek van Daniël, waarin God zich richt op Israël en de volkeren, is er ook bazuingeschal met een afsluitende bazuin. In Openbaring 11:15 is de “laatste” bazuin, evenals de voorafgaande zes bazuinen, verbonden met “oordeel”. Bij de opname is het hele idee van “oordeel” afwezig en komt pas aan de orde voor de rechterstoel van Christus. Gezien het verschil in context moeten we concluderen dat er een laatste (uiterste) bazuin is voor de gemeente en een laatste (uiterste) bazuin voor Israël.

De profetische betekenis van de bazuinen binnen het feest van de bazuinen is echter de oproep om terug te keren naar het land bij de tweede komst van Christus.

6. De Verzoendag (Lev. 23:26-32) – Reiniging door het bloed

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Reiniging van het volk	Verootmoediging <u>viering</u> : 10 ^e van de maand <i>tisjri</i> Lezen: Leviticus 23:26;32	Werk van de Hogepriester

Deze dag verwijst naar de reiniging voor het volk dat onder het bloed van het Paaslam staat. Jom Kippoer is “de Grote Verzoendag”. Het is een dag van boetedoening en een werkelijke verlangen om de zonden te erkennen. Het is een dag die door vele joden gezien wordt als de heiligste dag van het jaar. In de avonddienst van Jom Kippoer wordt het *Kol Nidree* voorgezongen. Dit *Kol Nidree* (betekent “Al onze geloften”) verzoekt de Jood om alle beloften aan God nietig te verklaren.

Bij de zesde feest komt de hogepriester in beeld die op Jom Kippoer het Heilige der Heilige binnenging. Wat bij het eerste en tweede feest, Pesach en de Ongezuurde broden, betrekking had op zonden die werden erkend en weggedaan, worden nu in het Heilige der Heilige weggedaan op de Ark van de Verzoening. Kijk hierbij naar de volgorde in Ezechiël 36:24-26:

*“Ik zal u weghalen uit de volken en u **bijeen vergaderen uit alle landen**, en Ik zal u **bringen naar uw eigen land**; Ik zal rein water over u sprengen, en **gij zult rein worden**; van al uw onreinheden en van al uw afgoden **zal Ik u reinigen**; een **nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste**; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven.”*

Kijk eens naar de volgorde in deze verzen en de introductie van het Nieuwe Verbond dat de Heer met Israël zal sluiten.

*“Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik met het huis van Israel en het huis van Juda een **nieuw verbond** sluiten zal”* (Jer. 31:31 NBG vert.).

Een nieuwe verbond betekent een verandering van wet en andersom. Deze wet is niet langer de wet van Mozes, maar de wet van Christus. En het priesterschap is niet langer die van Aäron, maar van Melchizedek. Dit brengt ons tot het volgende punt:

*“Men zal ieder, die iemand gedood heeft, volgens de verklaring van getuigen als een doodslager doden, maar een enkele getuige zal niet tegen iemand kunnen optreden in een halszaak. En gij zult voor het leven van een doodslager, die des doods schuldig is, geen losgeld aannemen, maar hij zal zeker gedood worden. Gij zult evenmin losgeld aannemen voor iemand die naar zijn vrijstad gevlucht is, opdat hij zou mogen terugkeren om in zijn land te wonen voor **de dood van de priester**. Zo zult gij het land waarin gij woont, niet ontwijden, want bloed, dat ontwijdt het land, en voor het land kan ten aanzien van het bloed dat daarin vergoten is, geen **verzoening** worden gedaan dan door het bloed van degene, die het vergoten heeft. Verontreinigt dan het land niet,*

waarin gij woont, in welks midden Ik mijn woonstede heb, want Ik, de Here, heb mijn woonstede in het midden der Israëlieten” (Num. 35:30-34).

In Numeri 35 geeft God de opdracht om zes vrijsteden aan te wijzen waarheen een doodslager kon vluchten die *onopzettelijk* iemand had gedood (Num. 35:9-11). Typologisch gezien is Israël de doodslager die haar Messias onopzettelijk heeft gedood. Jezus zei hierover:

“Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen” (Luc. 23:34).

En Petrus zei:

“En de Leidsman ten leven hebt gij gedood, maar God heeft Hem opgewekt uit de doden, waarvan wij getuigen zijn. En op het geloof in zijn naam heeft zijn naam deze, die gij ziet en kent, sterk gemaakt; en het geloof door Hem heeft hem dit volkomen herstel gegeven in uw aller tegenwoordigheid. En nu, broeders, ik weet, dat gij uit onkunde hebt gehandeld, gelijk ook uw oversten; maar zo heeft God in vervulling doen gaan wat Hij bij monde van alle profeten tevoren geboodschapt had, dat zijn Christus moest lijden. Komt dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, opdat er tijden van verademing mogen komen van het aangezicht des Heren” (Hand. 3:15-19).

Er komt daarom een tijd in de geschiedenis van Israël dat zij geconfronteerd wordt met haar Messias en er **verzoening** zal plaatsvinden. Israël zal dan zien wie zij heeft doorstoken en een rouwklacht over Hem aanheffen (Zach. 12:10). Op een of ander wijze moet daarom de dood van de hogepriester betrekking hebben op de vergeving van de zonde van de doodslager. De verzoening van Israël met Christus zal en kan niet meer *bedekt* worden door het bloed van bokken en stieren (Hebr. 9:13), maar op basis van een nieuw priesterschap, het priesterschap van Melchizedek, waarbij Christus optreedt als middelaar van een Nieuwe Verbond. Het Oude Verbond, waarbij de aardse hogepriester stond tussen God en het volk, heeft afgedaan en wordt gesymboliseerd door de dood van de hogepriester van het Oude Verbond. Jezus Zelf is nu de Middelaar van een Nieuwe Verbond. Het werk van de doodslager — Israël — wordt goed beschreven in Numeri 19:11:

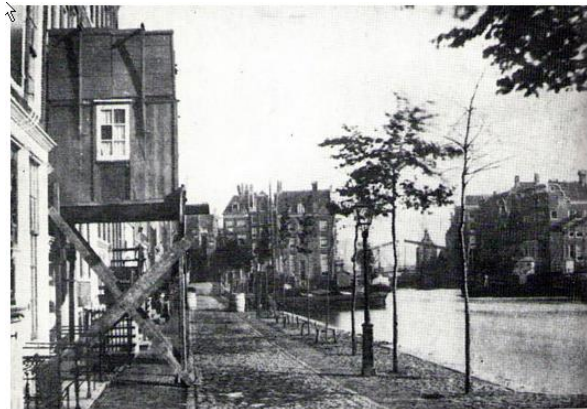
“Wie een dode, welk dood lichaam van een mens ook, aanraakt, die is zeven dagen onrein” (Num. 19:11; vgl. Hosea 6:1-2).

De zevende dag is de dag van het millennium. Zoals Jezus drie dagen in het graf lag, maar ook na twee dagen op de derde dag opstond, zal Israël vanaf de zevende dag tot haar volle glorie komen. Dit zien we in het laatste feest, het Loofhuttenfeest.

7. Loofhuttenfeest (Lev. 23:33-36) – Messiaanse tijdperk

Profetische betekenis	Historische betekenis	Soteriologische betekenis
Messiaanse tijdperk	Feest van volle dankbaarheid na het binnenhalen van de hele oogst <u>viering:</u> 7 dagen vanaf de 15 ^e van de maand <i>tisjri</i> Lezen: Leviticus 23:33-36	God woont bij de mensen

Om de Heere te danken voor de gehele oogst vierde het volk zeven dagen feest (Deut. 16:13). Gedurende deze dagen woonde men in loofhutten. Iedereen leefde op dezelfde sobere wijze. Onderscheid in rang en stand viel weg, men voelde zich één, er heerste blijdschap, men genoot van lekker eten, enz. Het Loofhuttenfeest was een gedenken dat zij uit Egypte waren verlost waar zij in huizen woonden. Zij waren uit Egypte verlost en losgemaakt van een vaste plek in de wereld.

Tijdens dit feest woonde men in een loofhut, een *soeka*. (Zo'n hutje zien we ook op de foto hiernaast op **de Zwanenburgwal in Amsterdam** ergens tussen 1900 en 1940, en diende als tijdelijke huiskamer voor het Joodse gezin). De hutjes lieten zien dat alle standverschil wegviel. Het Loofhuttenfeest werd ook gevierd in de dagen van Nehemia (Neh. 8:16), maar wordt opmerkt in vers 17: “*Zo hadden de Israëlieten niet gedaan sinds de dagen van Jozua, de zoon van Nun, tot op die dag*”. Dit tekende voor die tijd het gebrek

van Israël om geestelijk te wandelen voor het aangezicht van God.

Dit feest wijst profetisch op de tijd dat Jezus Christus op aarde zal regeren. Het krijgt zijn vervulling in het vrederijk, waarover zoveel profeten in het Oude Testament hadden gesproken. Het eindigt na de 7e dag. De 8e dag begint de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. *Soekot* valt op de vijftiende dag van de joodse maand *tisjri*, vijf dagen na Jom Kippoer. Dit is het laatste van de zeven feesten en de afsluiting van alle jaarlijkse feesten van de Heer. Dit feest met zijn offers wijst vooruit naar de offers in het duizendjarige vrederijk (Ezech. 45:15 e.v.; 46:2 e.v.; Zach. 14:16) als gedenken wat de HEERE heeft gedaan op Golgotha. Het is een tijd van rust in het komende tijdperk dat volgt op verzoening. Het Loofhuttenfeest duurde zeven dagen — een volledige periode — en wees vooruit naar de volledige duur van het Millennium, de tijd dat God bij de mensen wil wonen.

Studievragen

1. Leer de zeven feesten uit je hoofd.
2. Wat is de profetische lijn van deze zeven feesten?
3. Waarom zijn deze feesten van de HEERE bij uitstek *Joodse* feesten?
4. Noem de verschillende groepen en wanneer hun specifieke opstanding zal plaatsvinden.
5. Wanneer denk je dat *onze* opname/opstanding zal plaatsvinden?
6. Waar denk je profetisch aan wanneer het om de Verzoendag gaat?
7. Moeten wij als christenen *nu al* het Loofhuttenfeest vieren?